

Roojapidamatus

Elsa Lekstein
Tartu 2019

Liigid

- Tunginkontinents
- Passiivne inkontinents

Riskifaktorid

- Vanus
- Diarröa
- Uriinipidamatus
- Diabeet
- Hormoonravi postmenopausis naistel

Patogenees

- Roojamise eest vastutavad peamiselt välimine ja sisemine anaalsfinkter ja puborektaallihas.
- Probleem võib tekkida sfinkteri/-te toonuse languse korral, roojamispakitsuse tundlikkuse languse korral, rooja muutunud konsistentsi-diarröa puhul.
- Tavaliselt on tunginkontinents seotud välimise sfinkterinõrkuse või rektaalse hüpersensitiivsusega. Passiivne inkontinents on seotud seesmise sfinkteri nõrkusega.

Patogenees

- Anaalsfinkteri nõrkus võib olla seotud trauma, diabeedi, seljaajukahjustusega.
- Rektaalne tundlikkushäire-diabeedi, multiipelse skleroosi, dementsuse või seljaajukahjustuse tõttu.
- Rektaalse mahtuvuse vähenemine, proktiit, proktektoomia.

Hindamine

- Anamnees-sünnitused, operatsioonid
- Digitaalne uuring-toonus, eesnääre
- Parasiitide uuring
- Koloskoopia/rektoskoopia
- Anorektaalne manomeetria
- Anorektaalte UHU
- MRT

Ravi

- Vältida fruktoosi ja laktoosisisaldusega toite ja kofeiini.
- Mahuainete(psüllium/ India kiudainerikas teeleht) manustamine vedela väljaheite korral-veega kokku puutudes aine pakseneb/paisub.
- Biofeedback välimise anaalsfinkteri kahjustuse korral-Eestis saadaval ei ole. Meil suunatakse inimene füsioterapeudi juurde, kes testib lihaste seisundit ja koostab üksikasjaliku taastusraviprogrammi.
- Süsteravi dekstranomeer(Debrisan) hüaluroonhappega vaid passiivse ink vormi korral.
- Anaalsfinkteri plastika.
- Sakraalnärvi stimulatsioon-toimemehhanism seni teadmata, võib olla abiks nii sfinkteriprobleemide kui teiste põhjuste puhul.
- Kunstlik anaalsfinkter
- Lühiajaliseks probleemi lahendamiseks- on kasutusel lisaks mähkmetele ka anaaltampoonid.

Kasutatud kirjandus

Fecal incontinence in adults:Management

Kristen M Robson , Anthony J Lembo Sep 12,2018

Fecal incontinence in adults:Etiology and evaluation

Kristen M Robson , Anthony J Lembo Sep 12,2018

Haigusjuht

87 a meespatsient. Kaebusteks pükste määrimine, eriti kui tõstab raskusi. Patsient pakitsust ega roojamistungi ei tunne, leiab rõivaid vahetades et pesu määrdunud. Eritub vedelikku, mis põhjustab ka päraku ümbruse kipitust ning kihelust. Iste puderjas, pehme, kõhulahtisust ei ole. Roojamise järgselt sageli mittetäieliku tühjenemise tunnet. Kaebused on esinenud aastaid. Eesnäärme hüperplaasia tõttu kasutab Combodart, lisaks aspiriini ning dementsuse raviks Donepezil. Obj: per recti. Anaalava ümbrus määrnud. Sfinkteri toonus lõtv.

Patsiendil on anaalsfinkteri toonus langenud.

Operatsioonist loobub.